

การศึกษานิทานพื้นบ้านผู้ไทยจากจังหวัดกาฬสินธุ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวม จำแนก ประเภทนิทานตามรูปแบบของนิทานแต่ละประเภท วิเคราะห์เนื้อหาของนิทานและความสัมพันธ์ ระหว่างนิทานกับสภาพสังคมและวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทยในจังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วนำเสนอผล การศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลนิทานพื้นบ้านประเภทมุขปาฐะ ที่เก็บรวบรวมโดยคณะผู้วิจัย ทั้งนี้ผู้บอกข้อมูลเป็นคนที่ศึกษา จำนวน 31 คน นิทานพื้นบ้านที่ รวบรวมได้มีจำนวน 102 เรื่อง

ผลการศึกษาพบว่า นิทานพื้นบ้านผู้ไทยจากจังหวัดกาฬสินธุ์ทั้ง 102 เรื่อง สามารถจัดประเภท ได้ 7 ประเภท คือ นิทานมุขตลก 37 เรื่อง นิทานชีวิต 24 เรื่อง นิทานคติ 20 เรื่อง นิทานผี 9 เรื่อง นิทานอธิบายเหตุ 7 เรื่อง นิทานสัตว์ 3 เรื่อง และนิทานประจําถิ่น 2 เรื่อง

คําโครงสร้างของนิทานพื้นบ้าน พบว่ากฎคําดำบรรพ์ของวรรณกรรมพื้นบ้านที่สอดคล้องกับ นิทานพื้นบ้านผู้ไทยจากจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ กฎของการเริ่มเรื่องและกฎของของการจบเรื่อง กฎแห่ง การซ้ำกฎ แห่งตัวละคร 2 ตัว ใน 1 ฉาก กฎแห่งการแตกต่างแบบตรงกันข้าม กฎของการสร้างเรื่อง เชิงเดี่ยว ฉากประทับใจ เรื่องคาบสมเหตุสมผล เรื่องของเอกภาพ และการเพ่งจุดสนใจที่ตัวละครเอก เพียงตัวเดียว กฎที่ไม่เข้มงวดคือ กฎของฝาแฝด และความสำคัญของตำแหน่งต้นและท้าย ส่วนกฎที่ไม่ ปัวากฎ คือ กฎของการสร้างแบบสร้าง

ส่วนด้านการสะท้อนวิถีชีวิตของชาวบ้าน พบว่านิทานพื้นบ้านผู้ไทยจากจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ สะท้อนวิถีชีวิตของชาวบ้านหลายด้านด้วยกัน คือ ด้านสภาพความเป็นอยู่ ค่านิยมค่านิยม ด้านการ ประกอบอาชีพ ด้านประเพณี ด้านความเชื่อ ด้านค่านิยมและด้านบทบาทของสมาชิกในสังคม

Abstract

TE 152857

The present study aims at investigating folktales in Phu Thai, a major language used by an ethnic group living in Kalasin, the northeastern province of Thailand. The data for this study are 102 folktales, which were told by 31 narrators. They were collected, classified, and analyzed by using a descriptive method to discover the relationship among folktales, society, and lifestyles of Phu Thais.

Results obtained from this research suggest 7 categories of folktales: 37 jets, 24 novellas, 20 fables, 9 ghost stories, 7 explanatory tales, 3 animal tales and 2 sages.

On the structure level, the analysis reveals different sub-categories of the Epic Laws of Folk Narrative (Orik, 1908) as applied to Phu Thai folktales. They are Law of Opening and Closing, Law of Repetition of Two Main Characters in 1 Scene, Law of Contrast, Single-Stranded, Tableaux Scene, Logic, Unity of Plot, and Concentration on a Main Character. These classifications also include a non-strict law: Law of Twins and Law of Initial and Final Position. However, the Law of Patterning was not discovered in Phu Thai folktales.

The results also show that folktales in Phu Thai do reflect various aspects of its people's ways of life. Examples are Phu Thais' living conditions, family life, occupations, traditions, attitudes and values, and the expected role of people in society.